

5. Одетюк І.В. Інновації у післявоєнній реконструкції економіки України. *Ефективна економіка*. 2023. №4. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.4.2> (дата звернення: 10.10.2024).

Озерчук А. А.,
здобувачка фахової передвищої освіти, група 262;
науковий керівник:
Найко М.Є.,
викладач циклової комісії з фінансів, обліку та оподаткування;
Фаховий коледж економіки та управління
Національної академії статистики, обліку та аудиту

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕСУ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

Цифрова трансформація стає ключовим фактором розвитку сучасних компаній, адже новітні технології дозволяють автоматизувати процеси, підвищувати продуктивність та адаптувати бізнес до швидкозмінного середовища. Проте разом із новими можливостями цифровізація приносить і численні виклики для менеджменту. Керівникам необхідно знайти баланс між впровадженням інновацій, підтримкою командної роботи та мінімізацією ризиків, пов'язаних із технологічними змінами.

Розглянемо можливості цифрової трансформації:

1. Оптимізація бізнес-процесів. Завдяки сучасним технологіям, таким як хмарні обчислення, великі дані та штучний інтелект, підприємства можуть значно оптимізувати свої внутрішні процеси. Це дає змогу автоматизувати рутинні операції, що дозволяє менеджерам фокусуватися на стратегічному плануванні та розвитку. Наприклад, автоматизація фінансової звітності, HR-процесів або логістики знижує витрати та скорочує час виконання задач.

2. Збільшення гнучкості та адаптивності. Сучасний бізнес повинен швидко реагувати на зміни ринку та вимоги споживачів. Цифрові інструменти, такі як платформи управління проектами або CRM-системи, дозволяють керівникам оперативно коригувати стратегії та впроваджувати зміни, не втрачаючи ефективності. Наприклад, гібридні та дистанційні моделі роботи стали можливими завдяки технологіям відеоконференцій, інструментам співпраці та мобільному доступу до робочих ресурсів.

3. Поліпшення досвіду клієнтів. Використання даних і аналітики дозволяє компаніям краще розуміти потреби споживачів та налаштовувати продукти і сервіси під індивідуальні вимоги. Такі інструменти, як штучний інтелект та машинне навчання, допомагають створювати персоналізовані пропозиції, що підвищує лояльність клієнтів та збільшує доходи.

4. Інновації та конкурентні переваги. Компанії, які активно впроваджують цифрові інновації, отримують можливість бути лідерами у своїй галузі. Створення нових продуктів та послуг на основі новітніх технологій дозволяє бізнесу не лише задовольняти сучасні запити, але й випереджати конкурентів. Такі технології, як блокчейн, Інтернет речей (IoT) або доповнена реальність (AR), стають основою для розробки нових бізнес-моделей.[1, с. 2]

До викликів цифрової трансформації можливо віднести:

1. Опір змінам і корпоративна культура. Одним із найбільших викликів для менеджменту є опір змінам з боку працівників. Співробітники можуть боятися нових технологій, втрати робочих місць або мати труднощі з освоєнням нових інструментів. Для подолання цих перешкод керівникам необхідно інвестувати у навчання персоналу та створювати культуру, що підтримує інновації.

2. Безпека даних і конфіденційність. Впровадження цифрових технологій завжди супроводжується ризиком кібератак та витоків даних. Менеджерам необхідно приділяти увагу питанням кібербезпеки, інвестуючи у захищені платформи та впроваджуючи політики управління даними. Це особливо актуально у секторах, де обробляється чутлива інформація, наприклад, фінансових або медичних установах.

3. Інтеграція нових технологій з існуючими системами. Ще одним викликом є необхідність інтеграції нових цифрових рішень з наявними системами компанії. Часто підприємства стикаються з проблемою несумісності або зношеності старих систем, що ускладнює перехід на нові платформи. Це може вимагати значних інвестицій у модернізацію інфраструктури та довгострокове стратегічне планування.

4. Високі витрати на впровадження. Хоча цифрова трансформація приносить значні переваги, її впровадження вимагає серйозних фінансових ресурсів. Особливо для середніх і малих підприємств це може бути викликом. Менеджерам потрібно ретельно оцінювати доцільність інвестицій та визначати пріоритетні напрямки для цифровізації. [2, с. 27-38]

Для успішного впровадження цифрової трансформації менеджмент повинен дотримуватися кількох стратегічних принципів:

- **Покрокове впровадження.** Компанії, які поступово впроваджують цифрові інструменти, а не намагаються провести повну трансформацію одночасно, досягають кращих результатів. Це дає змогу оцінювати ефективність кожного етапу та коригувати стратегії.

- **Інвестиції в навчання та розвиток.** Навчання працівників новим навичкам має бути одним із головних пріоритетів. Це допоможе подолати опір змінам і прискорить адаптацію до нових технологій.

- **Фокус на безпеці та ризиках.** Необхідно завчасно передбачити потенційні ризики, пов'язані з впровадженням нових технологій, і розробити стратегії управління ними.

- **Співпраця з зовнішніми експертами.** Часто компанії не мають достатніх внутрішніх ресурсів для успішної цифрової трансформації, тому співпраця з технологічними консультантами та партнерами може значно спростити процес. [3, с. 35-43]

Можемо зробити такі висновки, що цифрова трансформація є важливою умовою розвитку сучасного бізнесу, що відкриває перед менеджментом нові можливості, але водночас вимагає стратегічного підходу до подолання численних викликів. Успішні компанії ті, які не бояться інновацій, інвестують у навчання співробітників, модернізацію своїх систем і розвиток культури змін. Тільки так вони зможуть досягти стійкого розвитку в цифрову епоху.

Список використаних джерел

1. Deloitte Insights. «Digital Transformation: Leveraging technology to drive business success». Deloitte, 2021. URL: <https://www2.deloitte.com>
2. Савченко, В. І. «Цифрова трансформація бізнесу: перспективи для малого та середнього підприємництва». Вісник Київського національного економічного університету. 2022. №3. С. 27-38.
3. Попова, Ю. О. «Стратегічні підходи до цифрової трансформації підприємств». Вісник економічної науки України. 2021. №1. С. 35-43.